

صادق قطب‌زاده اولین مدیر صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران بود
اما پس از چند سال در نهایت به جرم طرح‌ریزی
برای کودتا و ترور امام خمینی (ره) در سال ۶۱ اعدام شد

مدیران ارشد سازمان صدا و سیما در سال‌های پس از انقلاب چه کسانی بودند؟

رؤسای رسانه

دوره ضرغامی

پس از علی لاریجانی در سال ۱۳۸۳ عزت‌الله ضرغامی برای این سمت انتخاب شد. ضرغامی در زمان علی لاریجانی و مصطفی میرسلیم بر وزارتخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان معاون امور سینمایی فعالیت می‌کرد و در نهایت به عنوان رئیس سازمان انتخاب شد.

او تعداد شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی را افزایش داد و در آخرین روزهای ریاست خود هم افتتاح شبکه پربیننده نسیم را در رزومه کاری خود قرار داد. مناظره‌های انتخابات ۸۸ و روی آنتن فرستادن برنامه‌های مختلف با موضوع حواشی مربوط به این انتخابات هم جزو اتفاقات مهم مدیریت ضرغامی بود.

روزهای کوتاه سرافراز

پس از ضرغامی محمد سرافراز به مدت ۱۸ ماه به عنوان رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران انتخاب شد. او در زمان ریاست ضرغامی معاون برون مرزی سازمان صدا و سیما بود و در این مدت، شبکه‌های آی فیلم، هیسپان، العالم و پرس‌تی‌وی را راه‌اندازی کرد.

او به محض ورود، تمامی معاون‌های سازمان را تغییر داد. همچنین سیما فیلم را به مرکز امور نمایشی تغییر عنوان داد و شبکه تهران را منحل و به شبکه اقتصاد تبدیل کرد. پس از آن هم خبرگزاری صدا و سیما را به جای واحد مرکزی خبر تاسیس کرد. به علاوه هفته‌نامه سروش، شبکه تماشا، بازار، شما و... را هم منحل کرد؛ اما پس از ۱۸ ماه به دلیل حواشی به وجود آمده استعفا داد.

واینک دکتر علی عسکری

پس از او دکتر عبدالعلی علی‌عسکری رئیس این سازمان شد. ایشان در حال حاضر در همین سمت مشغول فعالیت است. در حکم انتصاب وی از سوی رهبر انقلاب آمده است: «مؤکداً سفارش می‌کنم به برنامه‌ریزی، رعایت راهبردهای کلان، جذب و حفظ و تربیت نیروهای انقلابی و کارآمد و حضور مؤثر در فضای مجازی اهتمام بورزید و به خدای متعال توکل و اعتماد کنید.»

تصویری از قطب‌زاده در کنار حضرت امام در روزهای آغازین انقلاب

پرنفوذترین، فراگیرترین و قدرتمندترین سازمان خبری ایران، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران است. بیش از ۳۰ تا ۵ هزار نفر در آن مشغول به کار بوده و بزرگ‌ترین سازمان خبری کشور را اداره می‌کنند. این سازمان در بخش‌های کودک و نوجوان، معارف و ارشاد، فرهنگ و هنر، آموزش، خبر و... فعالیت داشته و در سال‌های پس از انقلاب روسای زیادی را به خود دیده که هر کدام در مدت ریاست خودشان کارهایی انجام داده‌اند. حیطه فعالیت سازمان صدا و سیما فقط محدود به رادیو و تلویزیون نیست. این سازمان در بخش‌های جداگانه‌ای مدیریت شرکت سیما فیلم، جشنواره‌های مستقل فیلم، موسیقی و... انتشار کتاب، روزنامه و مجله، تدریس در دانشگاه صدا و سیما و... را بر عهده دارد. با این تفاسیر روسای منتخب برای این سازمان دامنه گسترده‌ای برای فعالیت داشتند و تاکنون افراد بسیاری تجربه ریاست این سازمان را داشته‌اند که در این گزارش مروری داریم بر این روسا... سازمان صدا و سیما پس از انقلاب ۱۳۵۷ به سرعت گسترش یافت و در حال حاضر دارای شبکه‌های خارجی و داخلی رادیویی و تلویزیونی و صدها پایگاه اطلاع‌رسانی الکترونیکی و نوشتاری است.

فرجام تلخ اولین سرپرست

صادق قطب‌زاده نخستین سرپرست منتخب برای تصدی در مدیریت سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران پس از انقلاب بود که توسط مهدی بازرگان برای این سمت انتخاب شد. او بلافاصله پس از پیروزی انقلاب یعنی دقیقاً در روز ۲۳ بهمن ۱۳۵۷ سرپرست این سازمان شد و حدوداً یک سال امور را به دست گرفت.

او به جرم طرح‌ریزی برای کودتا و ترور امام خمینی (ره) در سال ۶۱ اعدام شد.

پس از او شورای انقلاب اسلامی، یک مجمع پنج نفره و در مدتی کوتاه پس از آن ابوالحسن بنی‌صدر، یک شورای سه نفره تشکیل داد تا امور این سازمان را بر عهده بگیرند. گروه اولی شامل سید محمد موسوی خوئینی‌ها، غلامعلی حداد عادل، احمد عزیزی، بهزاد نبوی و ابراهیم پیراینده بود و دومی از غلامعلی حداد عادل، محمدعلی هادی نجف‌آبادی و احمد غضنفرپور تشکیل شده بود که تنها تا ۲۳ اردیبهشت سال ۱۳۵۹ بر سر کار بودند.

از این تاریخ تا پایان تابستان همان سال، بنی‌صدر تقی فراچی را برای این منصب برگزید و پس از آن تا آبان ۱۳۵۹ شخصی به نام محمد مبلغی اسلامی، زمام امور را به دست گرفت. او قائم‌مقام مدیرعامل سازمان صدا و سیما بود که پس از استعفا مدیرعامل، سرپرستی سازمان را بر عهده گرفت. هر کدام از این افراد در مدت زمان کوتاهی که بر سر کار بودند نتوانستند کاری از پیش ببرند و تاثیر زیادی بر سرنوشت این سازمان نگذاشتند.

سرپرستان مشترک

چند ماه بعد، سیدعلی اکبر محتشمی‌پور به سرپرستی سازمان منصوب شد. او از روحانیون مبارز بود. در کنار او عبدا... نوری هم به صورت مشترک سرپرست سازمان صدا و سیما شد. او هم از چهره‌های پرسرودای دهه ۶۰ بوده و در شغل‌های زیادی فعالیت داشته است. در این دوره صدا و سیما به صورت شورایی اداره می‌شد.

رئیس ۱۰ ساله

در نهایت محمد هاشمی رفسنجانی در ۱۵ مرداد ۶۲ به ریاست این سازمان انتخاب شد. او تا سال ۱۳۷۳ ریاست این سازمان را بر عهده داشت و نخستین کسی بود که توانست مدت طولانی رئیس این سازمان باقی بماند. این در حالی بود که در این مدت کشور فراز و فرودهای زیادی را تجربه کرد. دفاع مقدس، یکی از همین اتفاقات مهم در سال‌های ریاست او بود که با ساخت برنامه‌های آموزشی در زمان بمباران‌ها نقش حائز اهمیتی را در آن سال‌ها ایفا کرد.

او تاسیس شبکه سه سیما را هم در کارنامه ریاست

ده ساله خود دارد. البته بنیانگذاری برخی شبکه‌های استانی و ساخت سریال‌های پاییز صحرا، سربداران، امام علی (ع) و... هم جزو رزومه او به حساب می‌آید. البته لازم به یادآوری است که سریال‌های خارجی طرفدار مثل اوشین هم در زمان ریاست محمد هاشمی رفسنجانی پخش شد. او در نهایت جای خودش را به علی لاریجانی داد که در دهه ۶۰ مدیرکل برون مرزی و دفتر مرکزی خبر سازمان بود و در دهه ۷۰ وزیر ارشاد شد.

وزیر ارشاد در جام جم

در زمان ریاست لاریجانی تاثیر چشمگیر رسانه ملی بر افکار عمومی، دیگر بر کسی پوشیده نبود و حساسیت و اهمیت این رسانه ملی به همگان ثابت شده بود. در زمان ریاست او بر سازمان، هفت شبکه تلویزیونی، هشت شبکه رادیویی ملی و سراسری، ۳۰ شبکه رادیویی استانی، چهار شبکه تلویزیونی استانی و هفت شبکه جهانی راه‌اندازی شد. از دیگر کارهای مهم در زمان مدیریت او می‌توان به راه‌اندازی روزنامه جام جم و همین‌طور شرکت سیما فیلم اشاره کرد.